

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,

09. 04. 2012

Število objav: 1
Tiskani mediji: 0
Splet: 0
Radijske postaje: 0
Televizijske postaje: 1
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Seznam objav v zbirki:

	Naslov	Sodobni ples		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Net TV; 94095	20:00	Trajanje: 55 min
1	Rubrika / Datum	Pogovor tedna, 09. 04. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	Vybihal Sabina		
3	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

Sodobni ples

NET TV, 09.04.2012, POGOVOR TEDNA, 20.00

SAVINA VYBIHAL: Dober večer spoštovani gledalci in spoštovane gledalke. Nocoj smo plesni in to zelo plesni tudi sodobno plesni. V ta namen so z nami v studiu tudi štirje gostje, ki bodo govorili o sodobnem plesu, ples kot izraz gibanja, ples kot način življenja in še marsičesa. V studiu pozdravljam Jano Kovač Valdes, Ano Vovk Pezdir, Minko Veselič in pa Mitja Popovskega. Najprej se bom ustavila pri vas, gospa Jana Kovač Valdes... Pravzaprav pa še čisto na začetku pojasnilo za vse gledalce. Glede na to, da se z vsemi zelo dobro poznamo, jih bom sama vikala in ne bodite presenečeni, če me bodo slučajno tikali nazaj, kajti to so res vrhunski strokovnjaki, ki jih poznam nekatere že več kot 30 let in sem izjemno vesela, da jih imamo danes v studiu, kajti strokovnjaki tu v studiu plesnega kova, so resnično svetovnega formata. Jana Kovač Valdes, ste učiteljica sodobnega plesa na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Ste predani, odgovorni. Otroci vas naravnost obožujejo. V gledališču za mlade in otroke v Ljubljani v Domu bivših Španskih borcev, pripravljate vsako leto aprila zanimive plesne prireditve in predstave, o tem boste povedali kasneje nekaj več in na njih se tudi na svoj in zelo zanimiv način lotevate različnih tematik. Povezujete tudi z različnimi narodnostmi, se pa tudi udeležujete vseh plesnih prireditev in festivalov, ki se jih je mogoče udeležiti. Pozdrav tudi vam Minka Veselič Kološa vi prihajate iz Maribora in ste najvplivnejša pobudnica razvijanja sodobnega plesa, začetki sredi 70. let prejšnjega stoletja. O vas se da povedati zelo zelo veliko, tako, da če bi o vas začela brat vse stvari, potem bi lahko to trajalo kar nekaj minut, zato bom predstavitev malce kasneje prepustila vam, da boste izpostavili to kar je potrebno. Naj povem, da ste tudi diplomantka Pedagoške akademije v Mariboru in da ste se plesno izpopolnjevali v različnih sodobnih plesnih tehnikah in koreografskih delavnicah, na plesnih seminarjih v Belgiji, Holandiji, na Madžarskem in v Nemčiji. Prav je, da povem tudi to, da ste dobitnica številnih nagrad, za izjemno obsežno in uspešno delo na področju plesnega ustvarjanja, organizacijskega dela in razvijanja slovenske sodobne plesne društvene kulture. In še Ana Vovk Pezdir zadnja od žensk, sogovornic v tej oddaji. Za vas pa bom povedala tole, Društvo Hrlekin je najmlajše društvo za najdaljšo tradicijo. Ples je vrsta izražanja umetnosti in zabave, ples je govorica telesa, ki se izraža skozi ritem glasbe in lahko predstavlja stil človekovega življenja, kajti z vsakim gibom se v človeški duši ustvarja zadovoljstvo. Z otroki se še danes vedno podate tudi na oder, z njimi zaplešete, če je potrebno, tudi na raznih produkcijah, ne samo, da jih vzgajate in pripravljate. Več o sebi boste povedali malce kasneje sami. In še zadnji gost, to pa je edini moški v nocojšnji oddaji, Mitja Popovski. Začela bom z vašim rekom „Ljudje smo nevarno inteligentna bitja. Ples je mnogokrat edino kar nas ločuje od ostalih primatov. Počnimo stvari, ki nas delajo človeške, plešimo.“ Ste plesni trener z licenco Plesne zveze Slovenije. Plesni sodnik modernih tekmovalnih plesov, predavatelj na strokovnih izobraževanjih, licenčnih seminarjih, gostujoči učitelj plesnih šol po Evropi. Ste član Show dance in step komiteja. Poučujete step, jazz balet, brake dance, tečaje in ste trener in koreograf naših selekcijskih skupin vseh starostnih skupin. Ste koreograf leta International dance organisation 2008. Imam informacijo, da ste kot otrok bili tisti in to informacijo iz prve roke, ki ste vi preganjali pedagoge, da so vas učili in od vas zahtevali še več, tudi tiste stvari, ki jih sami niso znali, vi pa ste jih kasneje izvedli. Več o sebi boste povedali še kasneje. Opravili ste izjemno veliko predstav, prireditev, koreografirali za večino znanih slovenskih pevcev, v sodelovanju s TV Slovenija in Plesno skupino Kasina in sodelovali z dirigenti kot so Mojimir Sepe, Lojze Kranjčan, Patrik Greblo. Izpostavila pa bi posebno nagrado, ki ste jo prejeli pred dvema ali tremi leti na enem od svetovnih prvenstev, ko so prav zaradi vas in vašega koreografiranja morali uvesti posebno nagrado in tu bomo tudi začeli naš razgovor. Katero tekmovanje je bilo to in katero nagrado ste prejeli?

MITJA POPOVSKI (plesni trener): Ja dobro zdaj, ne vem ali je bilo prav zaradi mene karkoli uvedeno. Zdaj pač takrat sem pač dobil nagrado koreografa leta. To je bilo mislim, da 2008, jaz se opravičujem če kakšno letnico falim.

VYBIHAL: Leta 2008 je bilo.

POPOVSKI: To je bilo na enem od svetovnih prvenstev v Rizi, Nemčiji. Tam imamo redno svetovna prvenstva pač v določenih disciplinah plesov. Pač svetovnih prvenstev je zelo veliko. To je treba vedet, ker je veliko plesnih disciplin. Pač zdaj ta nagrada pač seveda pomeni veliko kot koreografu, zato, ker ne gre samo za nagrado za neko mesto, ki si ga dosegel, neko ne vem naziv svetovnega prvaka na primer. Pač gre za nek celoten opus dela, ki sem ga pač že naredil na teh tekmovanjih in sem zelo ponosen, da sem to dobil. Ni jo dobilo veliko ljudi do zdaj, tako, da ja seveda veliko pomeni.

VYBIHAL: Hvala lepa. Ana Vovk Pezdir, vas sem predstavila drugače. Nisem vas predstavila ne po izobrazbi ne po ničemer, kajti vem, da ste duša plesa, da plešete zares z dušo in jo tudi živite in to želite predati najmlajšim. Kako bi dopolnili predstavitev?

ANA VOVK PEZDIR (Društvo Hrlekin): Ja, težko je v par stavkih mojih 38 let plesa povedat. Jaz mislim, da so ene stvari, če si pedagog plesni ali pa koreograf, si ali pa nisi. Pri tem mislim, da lahko vsi ostali pritrdijo, če ti je to mati narava dala, si, če pa ti ni dala, ti pa tudi nobena šola ne pomaga. In jaz mislim, da tisti, ki smo danes tukaj, smo pač to dobili, nimamo nobene zasluge za to, ampak to imamo. In mislim, da svoje poslanstvo ponašamo naprej. Pomagamo mladim preživeti koristno svoje odraščanje. Tu pa tam kakšnega zastupimo tudi s plesom. Smo pa pri tem čedalje bolj previdni, ker mu časi, sploh umetnosti niso naklonjeni, tako, da malo pazimo koga navdušujemo, ker vemo v kaj ga pošljemo.

VYBIHAL: In v kaj ga pošljete?

VOVK PEZDIR: V krut svet navzven, navznoter pa seveda v zelo lep svet, ki bi ga bilo, bilo bi lepo, če bi ga bilo deležno še več ljudi kot ga je.

VYBIHAL: Je pa vsekakor to izjemno pomembno za celostni razvoj osebnosti in za čustveni razvoj človeka.

VOVK PEZDIR: Ja seveda te transferji oziroma pozitivne korelacije z ostalimi sferami življenja so zelo pozitivne in tu iz svoje pedagoške prakse lahko povem, da je sicer zelo lepo dobit talentiranega otroka, ga peljat naprej, razvijati njegov talent. Da pa je vredno delati tudi z mladimi otroki, ki so mogoče malo manj obdarjeni, pa včasih starši, ker otroci ne dosegajo nekih vrhunskih rezultatov, mislijo, da ples pač ni za njih. Ob tem pa prezrejo, da so se mogoče otroci ravno zaradi tega, ker plešejo razvili v enem segmentu svojo osebnosti tja, kamor se mogoče sploh ne bi. Je ta napredek morda v primerjavi z otroci, ki so talentirani, manjši, ampak če gledamo pa otroka celostno, je pa ta napredek in razvoj silno dragocen. In to bi jaz položila staršem, naj tega ne prezrejo. Naj ne primerjajo kar naprej in naj ne predalčkajo svojih otrok z drugimi.

VYBIHAL: Hvala lepa. Zelo pomembno obvestilo pravzaprav za nas vse. Jana Kovač Valdes, povedala sem, da vas otroci naravnost obožujejo. Radi hodijo k vam, da predstavljate veliko predstav. Kako lahko vse to dopolnite?

JANA KOVAČ VALDES (učiteljica sodobnega plesa): Ne vem, verjetno zaradi tega, ker te stvari rada počnem. Ana je prej govorila o potiskanju oziroma o odpiranju poti svojim učencem v to smer in pravzaprav je ona glavni krivec zato, da tudi jaz počnem to kar počnem. Plesat sem začela pri njej in mi je dala krasno popotnico za to pedagoško delo, ki ga opravljam in znanje, ki ga potem pač postopno pridobivaš tudi še kje drugje, nekako bogati tisto bistvo, ki ga človek v sebi ima, če mu ga je pač narava dala. In jaz mislim res, da se čuti pri otrocih, da če ti želiš otrokom približati dejavnost s katero se ukvarjajo tako, da jo vzljubijo, da jo imajo radi, tako kot jo imaš rad ti, in da niso pomembni neki zunanji efekti, ampak ta rast, notranja rast otroka, da se ob tem potrjuje, da uživa, da je zadovoljen tudi z malim, vse to se potem tudi odraža v teh naših medsebojnih odnosih pedagog – učenec in jaz jih imam rada, oni imajo radi mene in to je to.

VYBIHAL: Pravzaprav ste zdaj povedali to, s čimer sem želela oddajo zaključit, z ljubeznijo do stvari, ki jo počnemo.

VYBIHAL: Minka Veselič Kološa. Prej sem povedala 30 let, ogromno dela, ogromno plesnih zvrsti, ogromno tekmovanj, ogromno predstav. Kako vi lahko to dopolnite oziroma povejte katere so bile tiste zadeve, ki so vam ostale najbolj zapisane, ki vas še danes najbolj obeležujejo in vam dajejo zagon za naprej?

MINKA VESELIČ (Javni sklad za kulturne dejavnosti): Ja jaz sem imela priložnost raziskovat zelo zgodaj že svojo ustvarjalnost preko ritmike. Seveda sem se ob tem ukvarjala tudi še z baletom in potem sem pristala v eni plesni skupini Študentskega kulturno umetniškega društva, kjer se je pravzaprav moja plesna pot komaj pravzaprav bolj začela. In vsa ta leta teh izkušenj, ki sem jih dala skozi ne bi zamenjala za nič drugega, kot ravno to kar se je dogajalo. Res je, da sem s tem zorela, da sem se zavedala nekih svojih dobrih strani, pa seveda tistih slabših in sem tudi na tem delala. Se pravi, da sem hkrati ko sem bila plesalka, razmišljala o tem, da postanem pedagog, da se ukvarjam s tem predajanjem svojega znanja mlajšim in zato sem tudi šla v ta študij. Seveda je pa to vse povezano tudi s kreativnim delom, ustvarjanjem lastnih predstav, ustvarjanjem z drugimi plesalci in seveda s kup organizacijskim delom, ki pa je tudi vplivalo pravzaprav na to kam me je potem pot pripeljala. Pripeljala me je na Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti v Mariboru, kjer opravljam delo strokovne sodelavke za ples že vrsto let in s tem nekako zaokrožujem to svoje poslanstvo, da širim znanje, spodbude plesne, da povezujem ljudi, da povabim tuje plesne pedagoge, koreografe, ki sodelujejo z nami. Skratka daje eno tako veliko odprto polje možnosti za vse mlajše rodove.

VYBIHAL: Srečujete pri svojem delu, se srečujete z različnimi vrstami plesa. Katere plesne zvrsti trenutno so najbolj popularne če lahko tako temu rečem?

VESELIČ: Ne vem no, tako kot slišim, ker se s temi stvarmi ne ukvarjam, ampak kolikor slišim, je to bolj zumba zdaj trenutno verjetno, lani, predlani ne vem je bila salsa, potem je bil orientalski ples, mogoče še zdaj prisoten kot ne vem tudi oblika rekreacije za starejše, imajo zelo radi orientalske plese. Manj je mogoče tega družabnega plesa. Drugače pa seveda mi s sodobne plesne sfere se trudimo širit informacije o tej sodobni plesni ustvarjalnosti. Želimo dopovedat, da je to tapravo tisto kar ples je. Ples je, ni samo fizično gibanje, ampak je ena sinergija, eno sobivanje, eno izražanje čustev, duha, uma, telesa. Skratka to mora biti vse skupaj zelo ena taka integracija tega, je potem pravi ples.

VYBIHAL: To se pravi, da bi lahko rekli, da je ples pravzaprav tista osnovna dejavnost, ki ji lahko pripišemo kar zgodovinski pomen, lahko poveste nekaj več o sami zgodovini plesa, kako jo vi doživljate oziroma kako ste jo spoznali?

VESELIČ: Ja jaz sem prebrala kar pač nekaj knjig v teh letih. Je pa dejansko to res, da čisto preprosto, da ples se je rodil takrat ko se je rodil človek, prvi človek in od takrat dalje se je človeštvo gibalo in skozi tisočletja se je ples tako kot vse druge oblike bivanja, se je seveda tudi spreminjal, doživljal dobre in slabe trenutke, ne vem ples je bil ob začetku najbrž kot bolj ritualni izraz tistega časa. Danes se pleše ob vseh trenutkih, ne vem seveda se tudi ustvarja, ampak ples je šel skozi eno seveda družbeni razvoj človeka. Vsako obdobje ima nek svoj stil ali pa svoj poudarek, tako kot je šlo skozi stoletja, bi rekla.

VYBIHAL: Danes smo se odločili, da bomo govorili bolj o sodobnem plesu. Gospa Ana Vovk Pezdir, nekaj besed o sodobnem plesu. Kaj to pravzaprav je?

VOVK PEZDIR: Jaz mislim, da bi tu veliko definicij bilo možnih. Jaz mislim, da bi sodobni ples ima zelo veliko rokavov. Veliko smeri, vsako pa označuje posameznik, ki je dovolj močan, da vpliva na druge in razvije eno osebnost svojo. Te uniformiranosti, ki jo je včasih imel balet, ki jo je kasneje imela plesna moderna, še danes prepoznavna, torej tega sodobni ples danes nima. Sodobni ples je marsikaj. Je marsikaj. Tako, da bi zelo težko rekla kaj točno je. Je absolutno odsev našega časa, izpoveduje probleme, stvari, ki jih druge zvrsti plesa ne morejo. Blizu je mladim, mnogo bolj oddaljen starejši generaciji. Kar se publike tiče, jo je morda manj. Če pogledamo dvorane za recimo če bom, ne mislim slabšalno, ampak recimo ultra

sodobno, nima prav veliko gledalcev. To pomeni, da je po eni strani zahtevna smer, po drugi strani pa morda celo malo hermetična. Razumljivo morda ožjemu krogu, v skladu s tistim kar sem prej rekla, ko en posameznik razvije eno svojo vizijo, en svoj element plesa ali svoje filozofsko prepričanje, ko o tem prepriča še ostale, se rodi nova smer.

VYBIHAL: Pridobi sogovornike, jih pridobi na svojo stran.

VOVK PEZDIR: Soplesalce, prepriča ljudi in če prepriča plesalce in če ti plesalci prepričajo tudi publiko, smo dobili novo smer v sodobnem plesu.

VYBIHAL: Skratka potem lahko o sodobnem plesu govorimo pri vseh zadevah in pri vseh avtorjih, ki karkoli ustvarjajo, da dajejo tisto lastno osebno noto. Mitja Popovski, glede na to, da se ukvarjate z zelo različnimi zvrstmi plesa, kako vi doživljate ta sodobni ples in kako ga vključujete v svoje koreografije, na kakšen način to vaše plesalke, vaši plesalci, ki dosegajo tudi med drugim izjemne rezultate na različnih tekmovanjih, in prav je, da recimo izpostavimo, da ste dobili kar nekaj dobrih uvrstitev. Mogoče lahko izpostavite Petro Zupančič.

POPOVSKI: Ja dobro Petra Zupančič je pač dober, tipičen primer plesalca, ki je pač poskusil vse možno. Dejansko pač njen vrhunec je bil lani na tej plesni evroviziji, ki je veliko manj reklamirana kot naša glasbena evrovizija, pa nič slabša zaradi tega, mogoče celo bolj kvalitetna, ne vem, to je stvar strokovnjakov. Ampak je pač ta njen uspeh, je pač do zdaj največji uspeh ta super finale dveh najboljših, pa potem druga. Ampak zdaj, da se vrnem na to, kar si vprašala prej, jaz pač sem tipični primer človeka, kako je z vseh stilov plesa na koncu zašel v večji del sodobnega plesa. Torej ti si nek mlad plesalec, ki se najprej, sploh fantje, najprej se meriš. Jaz sem rad plesal brake dance, sem začel s tistim old school brake dancom. Se meriš kdo več naredi, kdo je boljši akrobat in to dobesedno, to kar je rekla prej Minka, ples ni samo gib. Najprej ti je samo gib, ker si mlad fant, kdo višje skoči, kdo se večkrat obrne, kdo višje nogo dvigne in tako naprej. Greš po vrsti. In potem sem seveda začel malo več razmišljat ko ta brake dance ni bil več tako popularen, pa so tudi moji prijatelji plesal jazz, pa sem začel jazz plesat. Pa sem tam zelo zašel v jazz, sem zelo dolgo noter ostal. Tam je bila pač že neka večja širina plesa.

VYBIHAL: Ko smo ravno pri jazzu, Minka je bila vaša prva učiteljica jazzu.

POPOVSKI: Ja dejansko za pol jazz trening, tak kot je, struktura jazz treninga, ko sem ga prvič, ko se mi dejansko ti peljala v Ljubljano na te poletno plesne šole, sem bil na prvem svojem jazz tečaju sem bil pri njej, kasneje v Kasini potem pri Mojci Horvat in tako naprej, pri drugih ljudeh. Ampak najprej dejansko je bila Minka. Dejansko je bilo to edino takrat ko sem bil pri njej, se prav dobro spomnim, ker sem bil pač, to je bilo zame nekaj popolnoma novega, mlad dečko. Ja, hočem reči, da potem si pač, sem pač poskusil vse. Jaz sem tudi zelo veliko step plesal. Pač še vedno delam ogromno stepa in na koncu ko odraščáš začneš vedno bolj siliš v čustva, v okolico, v izražanje nekih mnenj, vsega kar se odraža in na koncu dejansko pristaneš pri nekem zelo širokem plesu, to pa je sodoben ples, ki je lahko karkoli. Ki ne gre za ples, gre za to kaj hočeš povedat.

VOVK PEZDIR: No, saj v zvezi s tem bi jaz še povedala, da je v bistvu tako to pot, ki si jo ti povedal, tako kot pri otrocih. Otroci sprejemajo ples skozi noge v glavo, odrasli pa skozi glavo v noge. In to je očitno tudi razvoj človeka takšen.

POPOVSKI: Ja no, odraščáš, dobiš družino, pa drugače razmišljaš. Jaz sem se čisto spremenil, ko sem dobil hčerke. Čisto drug stil koreografije. Dejansko sem šele zdaj razvil svoj stil, svojo tehniko, ki ni moja tehnika. Dejansko je to skupek vseh tehnik, ampak pač nek svoj gib, ki me ljudje poznajo po njem in je definitivno drugačen kot je bil ko sem začel učiti ne vem kdaj 89. leta, ko sem prvič resno učil v Plesni šoli Kasina. Saj še vedno pač, ampak hočem reči, da je čisto drugače, kaj delam zdaj, danes delam nekaj drugega in dejansko se človek razvije. Tako se tudi ples razvija.

VYBIHAL: Hvala lepa. Takole ples se razvija, mi tudi s to oddajo naprej. Zdajle si bomo privoščili kratek premor, potem pa o razvijanju sodobnega plesa v nadaljevanju. Zdajle v tem kratkem premoru smo se

seveda še naprej pogovarjali o sodobnem plesu in o plesu in vsi skupaj družno prišli do ugotovitve, da ko se nehaš meriti, takrat pride osebni izraz. Pa bi vas prosila, Mitja Popovski, če lahko to kar ste pravzaprav zdajle v premoru povedali, poveste tudi našim gledalcem.

POPOVSKI: Nič, saj dejansko je ko sem bil mlajši plesalec na primer fantje smo bili zelo tekmovalni. In ponavadi ko smo gledal predstave, smo se dobesedno ves čas primerjali s tistimi najboljšimi plesalci na odru, koliko smo mi dobri glede na njih. A smo boljši, ali smo slabši. Malo smo pozabili gledat celo sliko. In potem tako kot odraščaj, ko postajaš bolj izkušen, počasi nehaš sebe meriti s temi plesalci na odru in probaš gledat celoto in se ne ubadaš ali so oni boljši ali slabši od tebe, ali bi ti lahko bil boljši ali slabši od njih. Dejansko šele potem začneš na taprav način gledat predstavo, da dojameš kaj je hotel koreograf, režiser pač povedat.

VYBIHAL: Minka Veselič Kološa, lahko dopolnite to kar ste naredili tudi veliko predstav in pri mnogih tudi sodelovali kot organizatorica?

VESELIČ: Ja jaz mislim, da je to tudi kar je rekel Mitja popolnoma resnično, ker ples ima to vrednoto, da ima v sebi sporočilo. Ker ples dopolnjuje naše ideje, se pravi mi nekaj razmišljamo, potem o tem komuniciramo in potem gremo v prostor in čas in ustvarjamo. In v bistvu šele ko je nek izdelek gotov, ali pa mislim ko nastaja nek izdelek, to je zelo dolg proces. Mi moramo vedet, da je plesno ustvarjanje proces, da to ni v trenutku narejeno gibanje, vzeto elementi iz tehnike in potem rečemo to je ples. Plesna tehnika je samo kot ena opora, kot ena bergla temu, da mi znamo potem sebe izražat. To je samo tako kot virtuoz ne vem obvlada svoj inštrument. Človek, ki želi biti plesalec, mora obvladat svoje telo v neki zvrsti pač, ki mu je blizu, ki jo želi. In potem ta izraznost in ta izpovednost, ekspresija je tista, ki naredi ples, ki je res, ker vsak ples ima v sebi neko sporočilo, nosi neko idejo, mora imeti neko nit za predstavo pa toliko bolj, ker traja dlje časa, da ima eno dramaturško linijo, se pravi, da ima dramaturški lok, da ima svoj začetek in potem zaplet in na koncu razplet in mislim to je pač zakonitost odra, no bom rekla, ustvarjanje predstave. Je pa res, da dostikrat koreografi ne vidimo naprej kaj bomo ustvarili. Imaš samo idejo, ali pa imaš material, se pravi plesalce, ki ti bi naj pri tem pomagali, vsaj tako je pri sodobnem plesu, da ustvarjamo skupaj, šele takrat v času procesa dela vidiš v katero smer bo dejansko ta predstava šla.

VOVK PEZDIR: No in jaz lahko dopolnim, tukaj je pa ta problem, ko je treba se na kakšne razpise javit, ali pa povedat kaj bo. Jaz okvirno lahko vem kaj bo in včasih je zelo težko o tem ko proces že teče, govorim recimo pri delu z otroci, zdaj pa to ubesedit, na ta način, da boš na koncu res tisto naredil, kar si napovedal. V ta proces dela, zlasti pri otrocih, to so predstave, ki se delajo eno leto. To niso profesionalci, otroci niso profesionalci od katerih bi zahteval ob tej uri imaš toliko in toliko vaj, to in to moraš v tej uri naredit. Ne, on je, otrok je v bistvu tvoj sodelavec, ne moreš mu diktirat kaj mora. Če želiš ustvarjalni proces tudi z njegove strani, mu je treba dat čas, to pa seveda podaljšuje delo. Saj mislim, da imamo vsi izkušnje tudi s poklicnimi ali igralci ali plesalci, kjer je, jaz imam pač izkušnje z igralci, kjer seveda prideš, pokažeš, to se naredi, če ne gre v redu malo poenostaviš, ampak si tisti, ki pokažeš, kaj je treba naredit. So tudi drugačni principi, kjer in drugačni tipi igralcev, ki znajo najti pravi gib za tisto kar je potrebno. Ampak pri otrocih, če želiš naredit predstavo, ki temelji tudi na njihovi ustvarjalnosti, pa seveda terja čas.

VYBIHAL: Tega pa si vi vsekakor vzamete in kot sem uvodoma rekla tudi z otroki stopite na oder. To si vi še vedno upate brez kakršnihkoli zadržkov, kljub temu, da se nekaterim odraslim na ustih porodijo nasmeški, morda celo zavisti, občudovanja, pravzaprav vseeno česa, vidi pa se, da uživate z otroci.

VOVK PEZDIR: Ja no to je bila pa zadnja predstava, ki sem jo naredila. Bilo je tako, o manjkajočem koščku, ki se kotali in išče svoj manjkajoči košček, bilo je potrebno veliko veznega teksta, ker če je to namenjeno otrokom, je običajno samo gib, samo ples, včasih tisto kar sem prej rekla, malo premalo hermetičen, je treba dat še z drugim medijem eno informacijo. In mi smo že ves ples naštudiral, zdaj pa kdo bo pa tekst govoril, pa kdo bo to povezoval. Jaz sem imela skoz to v mislih, to bodo naredili otroci, ampak otroci so imeli toliko dela s plesom, da so na koncu rekli, Ana pa ti bodi. Sem rekla, v redu, pa bom, pa sem bila.

Jaz sem kotalila veliko tako veliko žogo po odru, saj jo še zdaj znam in otroke preganjala, pa vezni tekst napisala, pa v studiu posnela, pa...

VYBIHAL: To je bilo prav simpatično videt, kajti to predstavo sem si ogledala v živo in sem resnično uživala v Pionirskem domu v Celju. Jana Kovač Valdes, kaj pa lahko vi rečete o sodelovanju med otroci in starši skupaj pri ustvarjanju?

KOVAČ VALDES: Saj morda bi se še navezala še na prej, prejšnjo debato v zvezi z ustvarjalnostjo. Mi bomo dosegli pri otrocih, da bodo sodelovali z nami kot aktivni sodelavci pri ustvarjanju predstave ali pač neke plesne točke, če jih bomo vzgajali od majhnega v tem smislu. To se pravi, da pri vseh stvareh, ki se jih lotiš, izhajati iz otroka, ga nekako voditi, seveda ob tem tudi učiti plesne tehnike malo kasneje, zdaj če govorim o mlajših otrocih, se seveda plesna tehnika uči skozi igro, tako, da se otroci ne zavedajo tega, da imajo občutek, da je to v bistvu igra in skozi to spoznavajo zakonitosti plesa. Mislim o tej ustvarjalnosti govorim in otroci zelo radi ustvarjajo in to možnost jim pedagogi moramo pustiti in jih ne posiljevati z nekimi svojimi idejami in zdaj ko ste me še vprašali, kako je sodelovanje s starši, moram reči, da je v bistvu jaz osebno, me zelo moti, če so starši prisotni pri urah, ker se mi zdi, da se otroci takrat ko je ta proces ustvarjalni v teku, ker se otroci ne sprostijo, tako kot se kadar smo sami v dvorani. Nekak pač, saj, mislim te izkušnje sicer nimam, teh izkušenj nimam veliko, da bi starši bili zraven, ampak se mi zdi, da je ta moment pedagog in otrok, plesalec ne vem neka celica, ki raste kot ti z otrokom pač ustvarjaš, ko otrok raste ob tebi, ko mu ti podeliš oziroma ko ga oplajaš s to umetnostjo, se mi zdi ena taka ne vem na nek način, čeprav je skupinski pouk, neka intimna zadeva. Jaz čutim vsakega otroka, kot dva sva midva sama, čeprav je to kot pravim skupina. In nekateri starši se pravzaprav sploh ne zanimajo za to kako, so zadovoljni ko vidijo rezultat in jih ta proces sam kot tak ne zanima toliko. Nekateri se pa mogoče vseeno pozanimajo kako stvari nastajajo, ampak nekak se mi zdi, da v glavnem kar prepuščajo pač te stvari nam mentorjem plesnim.

VYBIHAL: Ana Vovk Pezdir, želeli ste nekaj dodati.

VOVK PEZDIR: Jaz mislim, da med pedagogom pa med učencem mora biti kemija pozitivna, ker če te pozitivne kemije ni, potem je boljše, da se razideta oba. To je zelo kruto. Jaz sem to enkrat poslušala po radiu, enega strokovnjaka iz športnega področja, je rekel, najboljši trener na svetu in največji (manjka beseda) na svetu sta lahko skupaj pa ne bo nobenega rezultata če ne bo pozitivne kemije. In jaz takrat sploh nisem verjela. Sem rekla to pa ni mogoče. Dva vrhunska skupaj, mora biti vrhunski rezultat. Ampak sem skozi svojo prakso tudi to doživela. Takrat prepoznati trenutek, ko je boljše, da na tvoje mesto stopi nekdo drug. Prepoznati ta trenutek, je zelo dragocen in prej ko ga spoznaš, boljše zate in za otroka. Potem lahko tudi od daleč vodiš stvari. Kar se pa, če nadaljujem Janino, kar se pa staršev tiče, imam tudi izkušnjo, kot jo imajo drsalci, kjer mame sedijo, stojijo za bankinami, mislim za ograjo in kontrolirajo trening svojih drsalcev nadebudnih in jih potem tudi na vsa tekmovanja vodijo in tako naprej. Moja izkušnja je tudi ta, zelo dobro je če so otroci sami, da neha iz njihovih grl govoriti govorica odraslih, ker pričakujejo če bodo povedal tisto kar je mamici ali pa očiju všeč, potem je to lepo pa dobro. In se mi zdi, da zlasti zdaj ko sva obe v procesu priprav otrok na opus, na to tekmovanje, je treba v bistvu najti ničelno točko. Tam kjer neha govoriti iz otroka nekdo drug, da vidiš kje dejansko otrok o enem problemu razmišlja, da ni to daleč preko njegovega načina razmišljanja, pa tudi če je to za starše 10 stopenj prenizko, ampak, da veš kje je otrok s svojimi mislimi. Od takrat naprej pa mu lahko pomagaš na njegovi poti, da sam naprej ustvarja. Dokler pa otrok govori z govorico odraslih, takrat pa ne moreš kaj dosti narediti. Mislim, da Jana lahko to potrdi.

VYBIHAL: Kratko, lahko povzamemo, da so starši pogosto zaviralci razvoja otrok.

VOVK PEZDIR: Ne bi tako ostro sodila.

VYBIHAL: Mogoče sem malce preostro rekla, ampak v končni fazi mogoče ravno malo varirajo...

VOVK PEZDIR: Ne ne ne jaz mislim, da znamo zbalansirat tudi to. Tudi to in tudi to je mogoče ta prednost plesa. Absolutno pozdravljam starše, ki spremljajo otrokovo pot, ampak jaz mislim, da skozi naše delo, tudi otroci svojo družino in starše spreminjajo. In to je naša, a ne Mitja, to je ena dragocenost plesa.

POPOVSKI: Ja, saj hotel sem samo reči, ker pač, ker delam res z veliko tekmovalci, se res ves čas srečujem s tem, tudi hotel sem prej to kar je prej Jana rekla, jaz pa na žalost nisem imel v svojem času toliko veliko časa, ker sem delal toliko veliko s tekmovalci, sploh če delaš z velikimi skupinami, nimaš časa toliko dobrega stika z njimi navezat, kakor če samo delaš individualno z njimi. Sicer zadnja leta kar delamo s tekmovalci, saj ne delam samo s tekmovanji, ampak ko delam za tekmovanja, na srečo, ker je ples priznan kot šport tudi in je zelo veliko povpraševanje po solističnem delu, delam zelo veliko solo koreografij, to se pravi individualno z vsakim posebej in se šele spoznavam ta zadnjih pet, šest let, veliko bolj ta osebni odnos trener – plesalec, ker imam veliko veliko več časa za njih. In šele zdaj vidim, to kar sta prej govorili, ker imata več izkušenj o tem.

KOVAČ VALDES: Mogoče tukaj si narobe razumel. Jaz ne delam individualno z njimi. Jaz jih imam v skupini. Mislim, imela sem izkušnjo eno, dve, da sem individualno delala. Ampak ta ustvarjalni proces, je proces v skupini, ker gre za to, da gre tudi za interakcijo med plesalci, med otroki en do drugega in do ene določene mere ta ustvarjalnost z enim posameznikom gre, potem je pa potreba, velika potreba, da se material išče tudi znotraj skupine mislim v njihovem sodelovanju. Te priprave na naše tekmovanje, ki se imenuje Opus 1, tukaj pa je seveda individualno. To pa ja.

No jaz mislim, da smo prišli do ene, do enega problema, kje je ples. Šport, ki je ples umetnost in koliko je pri enem in drugem ustvarjalnosti. Ustvarjalnost je lahko pri obojem. Kdaj šport preseže mejo in stopi v umetnost, kdaj pa umetnost neha biti umetnost in preide v dril, v šport, to so pa večne tehtnice.

POPOVSKI: Ja jaz imam ne vem v teh strokovnih komitejih, v svetovni zvezi redno fighte, ker sem velik zagovornik umetniškega dela športa. Jaz pač to ne more biti samo šport, umetniško delo plesa. Pa dejansko jaz sem proti temu, da je samo šport. To je zelo, je pač tudi pri športu je dejansko več denarja kot pri plesu. Dejansko, pač ne za ples na žalost. Ampak je pa na poti v tem, ker je zelo uspešen, ampak dejansko to ni samo šport, mislim umetniški del je tako močan pri plesu, da ne vem če bi bil ples samo šport, to bi bil živi dolgčas. Ne morem pomagat. Mislim, to je treba, ta umetniški del je tako pomemben se meni zdi, da sploh ne vem zakaj bi naredil koreografijo, če ni tistega umetniškega noter. Mislim sama telovadba samo kot telovadba ni dovolj, dejansko ni dovolj.

VOVK PEZDIR: Ja je pa tako, da ustvarjalnost, če govoriva o otrocih, ples je lahko ustvarjalni, pa ne pomeni še, da prebije plafon umetnosti. To moramo tudi vedet.

POPOVSKI: Ja seveda seveda.

VOVK PEZDIR: Lahko še zmeraj ostane pod tem, ampak že to je dragoceno, da je ustvarjanje zraven.

KOVAČ VALDES: Ker je to proces, tako kot si ti Minka prej rekla. Ker gre za proces, ker ne gre za cilj, da ti dosežeš neko prvo, drugo, tretje mesto, ampak gre...

VESELIČ: Gre za rezultat.

KOVAČ VALDES:...meni je bolj dragoceno to, da otroke pripeljem, če govorim o teh pripravah na tekmovanje, zdaj smo že pri tekmovanju. Da otrok zna po korakih priti do realizacije ideje, ki si jo je zastavil in ta proces ti koraki so meni dragoceni.

VOVK PEZDIR: Ali če citiram Nejca Zaplotnika važna je pot, ne pa cilj.

VYBIHAL: Ja, tako je napisal v svoji knjigi Pot. Tisti, ki so jo prebrali, vedo, tisti, ki je pa niso, jo lahko priporočimo. Ja tako, prej ste že omenili, gospa Jana Kovač Valdes, samo pripravo na tekmovanje. Pa se kar ustavimo pri sami pripravi na tekmovanje, kaj vse zahteva in kako vse te stvari pri vas potekajo. In ustaviva se tudi pri Opusu 1, kajti predstavite prosim to tekmovanje.

KOVAČ VALDES: Ja to je tekmovanje, ki ga že koliko let organizira Javni sklad...

VESELIČ: 20.

KOVAČ VALDES: 20 let ja. Ja letos bo 20. **Javni sklad za kulturne dejavnosti** in v bistvu podpira oziroma spodbuja ustvarjalnost mladih. Sodelujejo lahko otroci od devet let starosti naprej do mislim, da 25, 26, razdeljeni so v štiri starostne kategorije in vedno je neka prva spodbuda, ki je neka tema na katero se ustvarja. Torej iz Javnega sklada pride ideja, letos recimo je Literatura ali Poezija ali Proza in iz tega otroci potem iščejo, črpajo ideje, ki jih potem ne vem iz papirja, črk prelijejo v gib. In naloga nas mentorjev je, da smo mi njihovi usmerjevalci, ne koreografi, mi ne postavljamo njim koreografij, ampak jim v bistvu jim pomagamo pri odpiranju teh poti, načinov, izrazov, oni pa sami potem oblikujemo in jim pomagamo, da je njihova plesna točka neka zaključena celota z neko notranjo logiko, z dramaturškim lokom. Predvsem, da ni to ilustracija neke zgodbe, ali v tem primeru če je to literatura ali poezija, neka gibalna ilustracija, ampak, da je to njihov pogled na to oziroma kako se jih neka literarna predloga dotakne in svoj izraz v tem smislu potem v gib prenesejo.

VYBIHAL: Skratka, da to zaživi.

VOVK PEZDIR: Kaj njim pove. Ker jaz se spomnim leta nazaj, ampak to je res una taprvi Opusi, da je zelo veliko skozi otroški ples govoril mentor. Če se spomnite, prvih let. Jaz se spomnim, takrat je mene to zelo razjezilo.

KOVAČ VALDES: Sicer mi smo zelo se trudili...

VOVK PEZDIR: Vem, vem, samo če se spomniš nagrad pa tega, so bile v glavnem zelo podeljene tistim koreografijam oziroma plesom, iz katerih je bilo jasno razvidno, da so večji del pač naredili odrasli. Jaz moram reči, da zdaj, samo naj še to povem, to je mene takrat tako pogrelo, nisem pa imela nobene besede zraven, da sem šla na drugačno prireditev in sicer na Pustno brezovo metlo, kjer je jasno ločeno diplomo lahko dobijo otroci za svoj avtorski ples, ali pa dobi diplomo mentor zato, ker je nekaj otrokom naredil.

KOVAČ VALDES: Hočeš reči, da si jo ti ustvarila, ne da si šla, da si ti, da bodo gledalci razumeli, da je to tvoj projekt...

VOVK PEZDIR: To je moj projekt ja, ki je bil letos star 19 let. Se vidi, Opus 20, mi 19.

KOVAČ VALDES: Ja vzporedno.

VOVK PEZDIR: Ja, res to je nastalo kot moj upor proti nezdravemu načinu tekmovanja, ki se je na srečo zelo spremenil in imam danes zaupanje. Seveda ko so pa nagrade, je pa več prizadetih in užaljenih, kot nagrajenih, ampak tudi to je življenje. Vsaka žirija ima lahko svoj okus. To moramo dopustiti. Tudi če bi jaz odločala najbrž se ne bi vsi z mano strinjali. In če se vsi z mano ne bi strinjal, moram dopuščat, da se tudi z nekom drugim jaz ne strinjam in da mu dam pravim.

KOVAČ VALDES: Mislim pa, da glede na to, da so otroci v tem času tako tekmovalno nastrojeni, na nas mentorjih tista ključna vloga, da otroke pripravimo na to, da ni važen rezultat, ampak da je važen ta proces in jih ves čas opozarjamo, da res ni pomembno kakšno nagrado bodo dobili, ampak da je nagrada to, da so oni ustvarili nekaj svojega, nekaj kar lahko podpišejo kot avtorji.

No tu se mi pa zdi, da je ta funkcija staršev pomembna. Starši, ki prepoznajo vrednost te poti, bodo tudi k tebi vpisovali otroke.

VYBIHAL: Mitja Popovski tu bi želela vaš komentar, glede na to, da se ukvarjate z veliko tekmovalci in tudi sodelujete veliko na tekmovanjih.

POPOVSKI: Ja, mislim meni se zdi, da je to super. Saj spremljam. Jaz pač, ker sem jaz ponavadi koreograf, jaz ne morem hodit tekmovat na Opus. Spremljam ta, in mi je zanimiva ideja ves čas, ves čas, da je tudi marsikdo od plesalcev, ki delamo, sigurno gredo dostikrat kaj probat, zato, ker pač dejansko na nek način dajete osnovo za vzgajanje novih koreografov. Kar je super. Se mi zdi, da je res, to je ena ta boljših stvari. Je pa tako kot pravite, starši, ja jaz imam zelo veliko dela s starši, poleg tega, da vzgajam otroke, še starše vzgajam. Dejansko prideš do vsega tega, ko pride v plesno šolo kot z nobeno veliko željo, da bo ta otrok tekmovalec ali pa profesionalni plesalec, ampak ga potem kar potegneš tako kot nek stroj, kot neka mašina jih mi povlečemo noter, pa zgubijo vikende, pa družinsko življenje, pa pač začnejo živeti za svojega

otroka, sploh enega zelo aktivnega, mora družina zelo veliko zraven naredit, tako kot pri športniku. Zelo veliko zraven naredit družina poleg, ne samo ni dovolj samo želja otroka. In dejansko ta odnos potem koreograf oziroma trener, oboje s starši je kar zakompliciran. Starši so zelo ambiciozni, posesivni, pa potem se umirijo ali pa odidejo, tako kot pravite. Enkrat je treba oditi, če ne gre. Veliko tega je, ne samo z otrokom, tudi ta odnos s starši. Se mi zdi, uh zelo veliko sem že doživel. Dejansko dobiš trdo kožo, po domače povedano. Ker jaz tako pravim, meni tudi, to kar ste prej rekla, meni je kot pedagogu, ne glede na to, da zelo veliko koreografiram, še več bi rad, pa ni časa, ampak vseeno mi največ pomeni pedagoško delo. Gledat enega otroka, ki si ga kot majhnega vzgojil pa je zdaj odrasel. Jaz imam zdajle generacijo ljudi, ki so postali odrasli, polnoletni, ki so od majhnega bili ves čas z mano. In dejansko to gledat, je zelo lepo, pa tudi zelo hudo, ko jih gledaš, ko odidejo. Ampak razviješ trdo kožo.

VOVK PEZDIR: No, ali pa poznamo načine vodenja, zdaj bi se rada dotaknila kako se vodi. Poznamo način vodenja, ko se mentor napaja od otrok. In je drug način, ko se odločiš, da boš te priseseke odsekal, to je pa najtežje naredit. In takrat pustit, da gre mlad človek svojo pot. Umaknit se pravi čas. Pomagat še naprej, ampak vedet za distanco iz katere lahko pomagaš.

VYBIHAL: To je pravzaprav umetnost na sploh v življenju vseh naših medsebojnih odnosih. Na tem trenutku se mi zdi primerno postaviti tudi vprašanje, če že govorimo o sodobnem plesu, Minka Veselič Kološa, v kakšne pozicije oziroma kje smo Slovenci v sodobnem plesu v tem trenutku glede na avtorsko stanje plesalce, pedagoge?

VESELIČ: Če se pogovarjamo o ustvarjalnem sodobnem plesu,...

VYBIHAL: Ustvarjalnem sodobnem plesu.

VESELIČ: O sodobni plesni sceni, smo s svojimi ustvarjalci zelo visoko v Evropi. To upam trdit in drži kot pribito. Moramo se zavedat, da smo v zadnjih 30 letih naredili velik preskok iz čistih začetkov sodobnega plesa do enega takega razvoja različnih sodobnih plesnih smeri, da imamo od prvih generacij, ki so šle od slovenskih plesalcev, ki so šli študirat v tujino, danes tukaj najmanj 50 slovenskih koreografov in plesalcev, ki so se izobraževali v tujini in diplomirali in nekateri kar pridno prihajajo nazaj, ki so vplivali tudi na ta dodaten zagon in razvoj plesa vključno z določenimi organizacijami, društvi, ki so vsa ta leta pridno pomagala pri razvijanju. Tako, da jaz mislim, da slovenski sodobni ples je uvrščen na eno ugledno mesto in v zadnjih letih tudi kolikor sledim se ogromno povezujemo v mednarodne mreže sodobnega plesa v razne fundacije, skratka smo lahko zelo ponosni na to.

VOVK PEZDIR: Jaz bi te samo malo dopolnila če lahko. Mi smo imeli lani en projekt z našim društvom, kjer so sodelovale plesalke iz Švedske, iz Amerike, Francije in Finske, in prišle so, začel se je ta naš projekt ravno en dan po Opusu in so vse prišle v celjsko gledališče gledat Opus. In zdaj po enem letu so mi rekle, pa mislim ena od njih je profesionalna učiteljica sodobnega plesa, jaz mislim, da moji otroci na Švedskem tega ne bi zmogli. Jaz mislim, da je to eno lepo priznanje in tudi imam pač v družini dve profesionalni koreografinji in plesni pedagoginji, in tista, ki dela na Švedskem pravi, ko pride nazaj uf kaka energija je med temi slovenskimi plesalci. Gor je sicer mnogo več, ona dela v organizaciji, kjer je 700 plesalcev, ampak pravi ta pulf, ta energija, ki jo imamo mi Slovenci v plesu, to ni ravno pogosto posejano med narodnostmi Evrope. Jaz mislim, da je samo naša tragika v tem, da Trubar je znal pet, plesat pa še ne.

VESELIČ: Treba se je navezat na to kar sem rekla prej, kaj potrjuje ta razvoj, da že imamo toliko let uspešen Festival Gibanica, potem imamo Festival zdaj Vesna, potem imamo ogromno teh plesnih festivalov, jaz pač tudi še to, Štajersko lahko omenim, kjer je Festival Nagib v Mariboru, Festival Platforma, da so to kar...

KOVAČ VALDES: Fronta Murska Sobota.

VESELIČ: Potem je Festival Fronta v Murski Soboti. Pa še kaj bi se našlo. Mislim res je ogromno tega. S tem, da v Javnem skladu, zdaj ko imam to literaturo tudi tu, bi še rada to povedala, da Javni sklad tudi skrbi za takšno strokovno literaturo, ki jo objavljamo. Iz pred let recimo imamo knjigo Jerneje Kos Ples od kod in kam, to se spomnimo, generacije izpred ne vem 25 let, ko smo dobivali tudi to kot darilo.

Potem imamo tukaj knjigo Mojce Vogelnic Ustvarjalni gib in pa Tehnika gibanja v plesu. Tudi to so eni taki priročniki fini, ki so zagotovo komu pomagali, da je razumel kaj pomeni ustvarjalni ples. Potem pa so tukaj v zadnjih letih še od Marije Vogelnic Ples skozi čas in Balet tudi skozi svet, to je brošura, ki si jo je vredno pogledat in pa zadnja pridobitev na plesnem področju avtorice Jane Kovač Valdes Plesna žgečkalnica, kot res strokovnjakinja za otroško plesno vzgojo. Z njo smo naredili recimo samo v Mariboru pet let izjemnih seminarjev za mentorice in moram reči, da tudi po njeni zaslugi se je sodobni ustvarjalni ples med mlajšimi generacijami zelo lepo razvil. Ker tako kot vedno poudarja, da je pravzaprav to pedagoško delo z najmlajšimi res največja odgovornost vseh, ki se tega lotevajo.

KOVAČ VALDES: Ja jaz mislim, da posledica tega, da je dejstvo, da slovenski ples res sodi nekje v ne bom rekla vrh evropskega, ampak, da smo uspeli ustvariti vertikalo od osnovnošolske stopnje preko srednje, zdaj ko je umetniška gimnazija za sodobni ples. Dejansko je pa tudi tako, ne samo zaradi tega, tudi v teh večjih centrih Maribor, Celje, so ta društva tudi tako aktivna, da res vzgajajo mlade od malih nog do let ko lahko gredo tudi ven študirat.

VOVK PEZDIR: No, jaz bi zdajle samo še dopolnila, zdaj smo pri eni posebnosti plesa, koreograf je nujno tudi pedagog. V nobeni drugi umetnosti tega ni. Če sem jaz slikar, lahko sliko narejeno ali jo strgam ali pa na novo narišem. Če sem komponist, lahko zmečkam list. Ko pa naredim na otroku napako, je pa ta napaka usodna. Torej nisem samo koreograf, sem vedno tudi pedagog. In spomnim se svojih začetkov, ko je bilo, na lastni koži sem to občutila, ko je bilo to nekak manj vredno biti plesni pedagog. Danes se seveda smejem tistim, ki so mi takrat ha, ha, ha a ta pa uči ples. Nisi koreograf brez tega, da bi bil tudi pedagog, vsaj kadar delamo z mladimi. Ko delaš s profesionalnimi plesalci, je druga zgodba. Ampak tudi tam puščaš sledi.

VYBIHAL: Tudi vi ste pustili sledi v tem studiu in tudi pri naših gledalcih. To je bilo zadnje kar ste povedali v tej oddaji. Vsem se za obisk iskreno zahvaljujem, za vse informacije, verjamem, da bodo starši, ki gledajo to oddajo, pridobili veliko dobrega, prav tako pa posredno preko njih tudi otroci. Hvala še enkrat. Vam spoštovani gledalci hvala za vso pozornost. Verjamem, da ste se imeli z nami lepo. Lahko noč.